

Konu : Grup Şirketlerinde Doğrudan Temsil,

Tarih: 10/05/2019

Kayıt 44275630-10.05.2019

**Sayın, Rıza Tuna TURAGAY
T.C.TİCARET BAKAN YARDIMCISI**

İlgi: 12.04.2019 günlü, 43453819 sayılı yazıları.

Genel Müdürlüğünüzün “YKTS-Grup Şirketi Çalışanı Düzenlemesi” konulu ilgi yazılarında “grup şirketlerinde doğrudan temsil suretiyle çalışan temsilcinin grup içinde yer alan birden fazla şirketi temsil etmesinin Gümrük Yönetmeliği'nin 561 inci maddesinde belirtilen şartların her bir firma için ayrı ayrı taşınması halinde mümkün olduğu” belirtilmektedir.

Söz konusu düzenleme dolaylı temsilci sıfatını haiz olmayan bir gerçek kişiye, vergi numaraları farklı şirketlerin bünyelerinde çalışır görünmek suretiyle doğrudan temsilci sıfatıyla gümrük beyannamelerini imzalaması yolunu açmaktadır.

Bilindiği üzere, bir grup bünyesindeki her bir şirketin diğerinden ayrı bir tüzel kişiliği vardır. Grup içerisinde her bir şirketin mali sorumluluğu, yönetim kurulu çoğunlukla sermaye yapısı, işgal konu/konuları ve nihayet çalışanları yani personeli farklı farklıdır. Dolayısı ile gerçek kişi olan doğrudan temsilcinin aynı anda birden fazla şirkette çalışan durumunda olması fiziken mümkün değildir. Öte yandan, Gümrük Yönetmeliği'nin 561. Maddesinde aylık sigorta bildiriminin idareye ibrazını zorunlu kılmaktadır. Yani Gümrük Yönetmeliği düzenlemesi, doğrudan temsilde bir şirket bünyesinde sürekli çalışmayı zorunlu kıldığından, bir gerçek kişinin ayrı ayrı tüzel kişiler nezdinde aynı anda çalışabilmesi mümkün değildir.

Gümrük Kanunu'nun 225. maddesinin 2. fıkrasında, “Devlet, belediye, il özel idareleri ve diğer kamu tüzel kişilerinin amir ve memurları, özel hukuk tüzel kişilerinin kendilerini temsile yetkili personeli...” denilmekte yani tüzel kişilik personeli olması istenilmektedir. Doğrudan temsil yoluyla gümrüklerde iş takibi yapması gereken gerçek kişi, o özel hukuk tüzel kişisinin çalışanların dan olması koşulu aynı grup içerisinde yer alan ancak farklı tüzel kişiliklere sahip şirketleri için de geçerli olmalıdır. Yani bir grup çalışanın; o grubun iştiraki olduğu her özel tüzel kişiliği (bunların hepsinin farklı tüzel kişilik olması ve o tüzel kişiliğin personeli olmaması nedeniyle) gümrük idareleri nezdinde temsil edememesi gerekir. Aksi halde gerçekte birden fazla şirkette aynı anda çalışmanın gerçek anlamda sağlanması mümkün olmadığından, buradaki temsil esasen dolaylı temsil niteliğinde olacağı kuşkusuzdur.

Yani, kanaatimizce bu düzenleme ile, grup şirketinin birinde gerçek anlamda çalışması mümkün olan bir gerçek kişi doğrudan temsilci, diğer şirketlerde de fiilen çalışmasının mümkün olmadığı açıkça ortada olduğu halde, Genel Müdürlüğünüzün “YKTS-Grup Şirketi Çalışanı Düzenlemesi” ile, buradaki ilişki gerçek anlamıyla dolaylı temsil olduğu halde, doğrudan temsilci durumuna getirilmektedir. Bu durum ise, dolaylı temsilcinin ancak Gümrük Müşaviri olabileceği yolundaki kanuni düzenlemelere tamamen ters düşmektedir. Ticari nitelikte gümrük idareleri nezdinde birden fazla tüzel kişiyi temsilen iş takibinin ancak dolaylı temsil yoluyla olması gerektiği, gerek gümrük kanununun 225. maddesi, gerekse gümrük yönetmeliğinin 561. Maddesinde açıkça düzenlenmiştir. Dolayısı ile hukuken, bir genel müdürlük işlemi ile yasa maddesi işlevsiz hale getirilmiş, dolaylı temsilci olan Gümrük Müşavirlerinin faaliyet alanları grup şirketleri yönünden kısıtlanmış olmaktadır.

Öte yandan, dolaylı temsilci olan Gümrük Müşavirlerinin Gümrük kanunu 229. Maddesi uyarınca, herhangi bir gümrük işleminin gereği gibi yapılmaması nedeni ile adına beyanda bulunulan ile birlikte müteselsil sorumluluğu olduğu halde, şirket bünyesinde çalışıp da gümrük işlemlerini doğrudan temsilci sıfatı ile yerine getiren temsilcinin böyle bir müteselsil sorumluluğuna ilişkin Gümrük mevzuatında herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır.

Yani gümrük idaresi, gümrük müşaviri aracı kılınarak yapılan bir gümrük işleminde muhatap olarak hem iş sahibini hem de gümrük müşavirini bulurken, doğrudan temsil yolu ile yapılan işlemlerde sadece iş sahibi muhatap alınabilmektedir. Bu durum idarenin doğrudan temsille yapılan işlemlerde, gümrük müşaviri aracılığı ile yapılan işlemlere göre daha korumasız hale getirmektedir. Genel müdürlüğünüzün bu işlemi ile doğrudan temsilde grup şirketlerine belirgin bir kolaylık gösterilmiş olmakta ve doğrudan temsili daha da yaygınlaştırıcı bir etkisi olmaktadır. Oysa, gümrük işlemlerinin idarenin sınavlarında başarılı olmuş, mesleğinde belirli bir uzmanlık seviyesine erişmiş, üstelik de yapmış olduğu işlemde kişisel olarak da sorumlu tutulan gümrük müşavirleri vasıtası ile yapılması, gümrüklerde işlem kalitesini ve verimliliği artıracak niteliktedir. Grup şirketlerindeki işçi maliyetini azaltma amacına hizmet edecek olan bu düzenlemenin açıklanan gerekçelerle kamu yararına aykırı olduğu düşünülmektedir.

Gümrük Müşavirliği Mesleği ilmi, mesleki bilgi ve ihtisasa dayanan ve şahsi mesai harcanarak icra edilen Kariyer bir meslektir. Kanun Koyucu, Bilgi ve ihtisasa dayanan mesleklerde ve hukuki sonuç doğuran uygulamalarda ise kişilerin işlemlerini bizzat kendilerinin yapması ya da ihtisas sahibi kişilerce (Avukatlık, Mali Müşavirlik vb.) vekalet yöntemiyle yapılmasını talimatlandırmıştır. Kamu idarelerinde yapılacak işlemlerin ihtisas sahibi kişiler tarafından yapılmasının kamu hizmetlerinin ve bu işlemlerin niteliğini artırdığı ortaya konmuştur. Hal böyle ilken yazınızda Grup firmalarında bir kişinin yetki verilmesi durumunda tüm firmalar adına Doğrudan Temsilci olmasının önü açılmış ve mesleğimiz ve meslektaşlarımızın yasal hak ve menfaatleri bakımından Anayasanın, Medeni kanunun ve diğer ilgili kanun hükümleri ile çeliştiği düşünülmektedir.

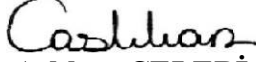
Ayrıca, birden fazla grup şirketinin tek bir doğrudan temsilci vasıtası ile temsil edilmesi, Hükümetimiz tarafından istihdamın artırılması politikasına da açıkça aykırıdır. Zira bu düzenleme ile, grup şirketleri her bir şirket için doğrudan temsilci istihdam etme zorunluluğundan kurtulmakta, bir gerçek kişi aynı anda fiziken birden fazla şirkette çalışmayacağı halde, kanuni zorunluluklar belge üzerinde yerine getirilerek birden fazla şirketi bir kişinin temsili sağlanmaktadır. Konu bu açıdan değerlendirildiğinde de, grup şirketlere avantaj sağlanmakla birlikte ülkemizin istihdam politikasına ve kamu yararına ters düşen sonuçlar yaratılmış olacağı aşikardır.

Bu bakımdan, grup şirketlerinde doğrudan temsil suretiyle çalışan temsilcinin grup içinde yer alan birden fazla şirketi temsil etmesinin Gümrük Yönetmeliği'nin 561 inci maddesinde belirtilen şartların her bir firma için ayrı ayrı taşınması ve gümrük beyannamelerini imzaladıkları holding şirketlerini hukuki ve mali yönden temsil ve ilzam edecek şekilde o şirkete ortak olmaları halinde ve işlemleri Gümrük İdarelerinde bizzat takip etmeleri yönünde düzenleme yapılması, mesleğimiz ve kanuni haklarımız açısından son derece önem arz etmektedir.

Bu nedenle, bahse konu genel müdürlük işleminin iş bu yazımızda belirtilen sakıncaları yönü ile yeniden değerlendirilmesini, gümrük işlemlerinde ihtisaslaşmanın vasıtası olan gümrük müşavirliği mesleğinin alanını daraltacak, gümrük müşavirleri ile birden fazla şirketi aynı anda doğrudan temsil eden şirket temsilcileri arasında gümrük müşavirleri aleyhine eşitsizlik yaratacak

olan ve üstelik ülkemizin genel istihdam politikasına da aykırı olduğu değerlendirilen bu düzenlemenin kaldırılması yönünde işlem tesis edilmesini, takdir tensiplerinize arz ederiz.

Saygılarımızla,

Aslıhan ÇELEBİ

Ankara G m r k Müşavirleri Derneđi
Yönetim Kurulu Bařkanı

Orhan KATTAř

Bursa G m r k Müşavirleri Derneđi
Yönetim Kurulu Bařkanı

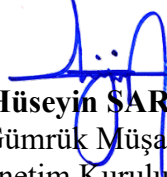
Serdar KESKİN

İstanbul G m r k Müşavirleri Derneđi
Yönetim Kurulu Bařkanı

Tařkın DALAY

İzmir G m r k Müşavirleri Derneđi
Yönetim Kurulu Bařkanı

Huseyin SARIDAĐ

Mersin G m r k Müşavirleri Derneđi
Yönetim Kurulu Bařkanı